

Svar Rek. 33/2021 om rekommandation om Norden for 5% biojetfuel

Rekommandation om Norden for 5% biojetfuel

Nordiska Rådet rekommenderar Nordiska Ministerrådet

- att de nordiska regeringarna tillsammans verkar för att utveckla en gemensam nordisk plan i syfte att reducera flygsektorns klimatpåverkan
- att ta fram en gemensam plan för att göra Norden till världens första fossilfria flygmarknad 2040 med ett gemensamt nordiskt krav om 5 % biodrivmedel i allt flygbränsle, baserat på nordiska råvaror, för inlands-flygningar och flygningar mellan de nordiska länderna från och med 2025
- att rapporten Nordic Sustainable Aviation översätts till ett skandinaviskt språk samt att en sammanfattning av de politiska rekommendationerna översätts till ett skandinaviskt språk samt finska och isländska.

Rekommandationen har ursprung i en rapport fra 2020 udarbejdet af Nordisk Energi-forskning (NEF) om "Nordic Sustainable Aviation", som kan findes her:

<https://www.nordicenergy.org/publications/nordic-sustainable-aviation/>

Baggrund og rationale for rekommandationen er gengivet i vedlagte "Betænkning over medlemsforslag om Norden for 5% biojetfuel".

Svar fra Nordisk Ministerråd

Nordisk Ministerråd har som det første mål under den nordiske vision for et Grønt Norden, at "fremme løsninger, som understøtter CO₂-neutralitet og klimatilpasning på blandt andet transport-, bygge-, fødevarer- og energiområdet." Nordisk Ministerråds arbejde med grøn omstilling af transportsektoren har indtil videre primært haft sigte mod vej- og søtransport, og ikke så meget på flytransport. En fælles nordisk indsats har dog været drøftet på MK ministerrådsmøde den 28. oktober 2020 (på baggrund af en præsentation fra det norske transportøkonomiske institut) med anbefaling om, at Nordisk Ministerråd arbejdede videre med denne dagsorden. Den 15. februar 2022 har EK-Energi godkendt en 3-årig projektstøtte på 2,110 MDKK til projektet *Electric Aviation and the effects on the Nordic regions*, med krav om tæt koordinering med projektet *Nordic Network for Electric Aviation* i regi af Nordic Innovation (EK-Næring).

Nærværende rekommandation er behandlet i Nordisk Ministerråd ved inddragelse af Arbejdsudvalget (AU) under Miljø og Klima sektoren i Nordisk Ministerråd. Medlemmerne af AU har forhørt sig med de relevante respektive nationale myndigheder for at give deres holdning til kende.

Sverige, Danmark, Finland og Norge fremhæver i deres holdning til forslaget, at det er præmaturligt at se på en samlet nordisk plan for klimaneutral flytrafik, herunder særligt et 5% iblandingskrav. Alle lande fremhæver som begrundelse, at der med EU Kommissionens "Fit for 55" pakke på flytrafikområdet fra juli 2021 er fremsat forslag om et minimums iblandingskrav på 2% bæredygtige drivmidler fra 2025 ("Refuel EU Aviation"), og at der pågår forhandlinger om, hvorvidt enkelt-lande kan vedtage eller håndhæve højere iblandingskrav. Alle de nordiske EU-lande arbejder for, at enkelt-lande kan vedtage højere, nationale iblandingskrav. Det fremhæves endvidere, at det foreløbige forslag fra EU Kommissionen indebærer en væsentlig ændring i rammebetingelserne, som potentielt har stor betydning for vurdering af virkemidlerne i NEF's rapport (Nordic Sustainable Aviation). De af EU Kommissionens foreslåede iblandingskrav for "sustainable aviation fuels" (SAF) er:

- 2% from 2025;
- 5% from 2030, with a minimum of 0.7% e-kerosene;
- 20% from 2035, with a minimum of 5% e-kerosene;
- 32% from 2040, with a minimum of 8% e-kerosene;
- 38% by 2045; with a minimum of 11% e-kerosene;
- 63% by 2050, with a minimum of 28% e-kerosene.

Alle de nordiske lande anerkender således dagsordenen om at gøre flytrafikken mere grøn. Finland er parate til at se på 30% iblanding af bæredygtige flybrændstoffer i 2030. I Danmark har statsministeren lanceret en vision om, at alle indenrigsruter skal være helt grønne i 2030. Sverige har en reduktionspligt som innebär att leverantörer av flygbränsle är skyldiga att blanda in biodrivmedel i fossil flygfotogen. Till 2030 ska utsläppen av växthusgaser från den mängd flygfotogen som omfattas minska med 27 procent. Tilsvarende fremhæves, at forhandlinger om bæredygtig flytrafik forhandles i regi af EU-ETS, CORSIA, ICAO, ITF, EU/EASA og ikke mindst i de nordiske luftfartsmyndigheders arbejdsgruppe for luftfart og miljø N-ALM.

Flere af de nordiske lande ser en fælles nordisk klimahandlingsplan på flytrafikområdet som en potentiel god idé, men den skal da dels tage afsæt i national politik, dels se på det underliggende ressourcegrundlag for produktion af bæredygtige, nordiske flybrændstoffer – herunder om et krav om nordisk produktion støder mod handelsbestemmelser. Endelig skal en sådan plan tage højde for de udledningskrav, som sektoren står overfor i relation til indfrielse af nationale klima reduktionsmål.

I konklusion kan der således ikke tilvejebringes opbakning og dermed nordisk nytte til rekommandationen. Nordisk Ministerråd vil i forbindelse med afslutning af forhandlingerne i EU regi om medlemslandenes iblandingskrav se på, om og hvordan et eventuelt nordisk samarbejde om rekommandationens anbefalinger da kan tages op.

Med hensyn til anbefalingen om at oversætte rapporten "Nordic Sustainable Aviation" har flere lande svært ved at se merværdien i oversættelse af hele rapporten, hvorimod der synes opbakning til oversættelse af summary og conclusions til et skandinavisk sprog samt finsk og islandsk.

Nordisk Ministerråd anser hermed rekommandationen som besvaret.